

Sydkurdiska Sorani

نامؤظاري بؤ ئهۆ نهخۆشانهی ضارهسهری خۆئاراستن له ددی مهیینی خوین وهردهطرن - ضارهسهری
(thrombosis- treatment) AVK

ئیناسه

یهکسک له طرنظترین کارهکانی خوصن ئهۆهیه که دهتوانست کلۆی مهیوو (مهیین) دروست بکات. له حالتهی ئاساییدا، خوصن تهنه له ئهۆ کاتانهدا کلۆی مهیوو دروست دهکات که شوونصکت بریندار (زامدار) دهیست یان بۆرییهکی خوصن دهتهقست. بهلام لهطهل ئهۆهشدا، نهخۆشی دهتوانست ببسته هۆی ئهۆهیه که وهه له خوصن بکات که کلۆی مهیوو له ناو بۆریهکانی خوصندا دروست بکات، بؤ نموونه له ئهجامی دهکوتص (لصدانی دل به خصرایی) یان آهقبوونی دیواری بۆریهکانی خوصن که مهترسیی دروستبوونی مهیین زیاد دهکتن.

بؤ ضارهسهرکردن و اصطرتن له مهیین، دهرمانسک ههیه که ئسکههاتوو له
warfarin (وارفارین)، که ماددهیهکه وهه دهکات که مهیینی خوصن طرانتر (سهختنر)
أوبدات. دهرمانهکه له نهرویج و دانیمارک ئسی دهطوترصت Marevan (ماریطان) و له سوید
ئسی دهطوترصت Waran (واران).

بری خواردنی

بأی (مبقداری) خواردنی اؤدانهی دهرمانی
Marevan/Waran (ماریطان/واران) له
نهخۆشسکهوه بؤ نهخۆشسکی تر جیاوازه. ضوئیهتی خواردنی دهرمانی ماریطان/واران بؤ ههر کهسک
تایبته و جیاوازه. ههرطیز له خۆتهوه بأی خواردنی دهرمانهکه مهطوا. حهیهکان اؤدانه یهک جار دهخورصن،
که له زۆریهتی کاتدا له شهۆدا دهیست. بؤ ئهۆهیه دلنیا بیت که دهرمانهکانت به بهردهوامی و اسکوتسکی
دهخۆیت، دهشست باشتر بصت ئهطهر ئیشارهتی خستهیهکی خواردنی حهیهکان بکهیت وه یان ئیشارهتی
اؤدمصرهکتهت بکهیت.

تاقیکردنهۆه (فهحسی) خوین

لهبهر ئهۆهیه ضوئیهتی خواردنی دهرمانی ماریطان/واران بؤ ههر کهسک تایبته و جیاوازه، ههر بویه
ئهجامدانی تاقیکردنهۆهکان ئسوینتن بؤ ئهۆهیه ضاکترین (لهبارترین) بأی خواردنی دهرمانهکه دهستنیشان
بکرسن. له سههرهتایی ضارهسهرکردنهکهدا، زوو زوو تاقیکردنهۆه خوصن ئهجام دهکرسن، ئهطهرضی
ئاش ماویهک دهکرسن به نزیکهی ههر 4 ههفته جارصک.

کاریطریه لاوهکیهکان

ههموو دهرمانسک دهشست ببسته هۆی اؤدانی کاریطریی لاوهکیی نهیست. به شصویهکی طشتی
کاریطریه لاوهکیهکانی ماریطان/واران سووکن. دهشست بننه هۆی طوآینی ئصت، سکضوون (اوانی) و

موو وقریین. نططر نمانه اویاندا، تکیا تئوئندی به نئو کلینیکی (عیادهی) که دهرمانه کئی بو نووسیویت بکه.

مترسی خویبتر بوون

لقتیر نئوئوی ماریطان/واران توانای مئیینی خوصن کتم دهکاتئو، هتر بویه دهشصت خوصنتر بوون اوبدات. به لام لقطل نئوئشدا مترسی توشبوونی خوصنتر بوون زور کتمتره له نئو سوودانئوی که دهیصت کاتصک بو ضارسته کر دن له ددی مئیینی خوصن بکار دهصنرست. به لام سترباری نئوئش، نططر هاتوو توشی خوصنتر بوون صاوة اوان نکر او بیبت، بو نمونه لووت نژان (خوصنتر بوون له لووت)، خوصنتر بوون له کؤئندامی سصکی نافرته (طاجاینا)، خوصن له ناو میز یان ئیسایدا، نئو دهشصت مانای نئو بصت که بای خوار دنی دهرمانه ککه زوره و یان ئیویست به لکولینئوئوی زیاتر هقیه. هتر کاتصک توشی خوصنتر بوون صاوة اوان نکر او بوویت، نئو تکیا تئوئندی به نئو کلینیکی که دهرمانه کئی بو نووسیویت بکه.

نططر دوو ضاری خوصنتر بوون صک بوویت که اناوئستنتئو، نئو دهستبجص تئوئندی به بهشی فریاطوزاری (ئیمصر دنسی) نزیکترین نئوئشخانه یان ناوئندی تریشکیئو بکه. هتروه ها به همان شصوتش نططر هاتوو به توندی له سقرت یان له سکت (زطت) بدرست، بو نئوئوی تماشابکرست و دلنیایی بکرست که توشی خوصنتر بوون ناوئکی نئوئویست.

دهرمانه کانی تر

هتندصک له دهرمانه کانی تر که تنها به افضتئوی دکتور وقردهیطیرست، یان نئوانه به بص افضتئو دتوانرست وقریطیردست و یان هتندصک دهرمانی سروشتی تاییبت، دتوانن کاریطیرییان لستر کارکردنی ماریطان/واران له ناو لئشندا هتبت. به جور صک که کاریطیری ماریطان/واران یان زور بههصر تر وه یان زور لاواز تر دتبت.

نئو حقی نازارانئوی که ماددهی acetylsalicylic acid (نئوئویسالیسیلیک) نئوئوی تصدایه و ناسراون به NSAIDs (دهرمانی دده هتوکردن - ئیلتیهاب) نئوئوی لقطل ماریطان/واران نططری خوصنتر بوون زیاتر دکتور و دتبت بکرست به نئوئوی که نئوئویست. بو نازاری کاتی و سقرما، تنها paracetamol (ناراسیتمول/ناراستول) بکار بهصنه و هتا دتوانیت کتمترین بای بخو و ناطاداری نئو کلینیکی که دهرمانه کئی بو نووسیویت بقرئو.

خوارک (خواردن)

خوارکی هتوئو و خواردنی اودانئوی سقوزئوات صاکترین اصطهیه بو نئوئوی ضارسته ککه کاریطیریکی لئباری بقرئوئوی هتبت. هتندصک خواردن، به تاییبتی سقوزئواته سقوزئکان که ظیتامین "K" کهی زور تصدایه، دهشصت کاریطیری ماریطان/واران نوضل بکاتئو و له ددی کار بکات. هترضتئو نئو طرنط نئو نططر هاتوو اودانئو ادئیهکی ناسایی سقوزئوات بخویت. خوئ لابه له ادئیهکی زوری جور او جور دنی خواردنه کانت. نططر دتتوصت لاواز بیبت (قئوئویست نئمصنت) یان اودو بطریت وه یان هتر تنها سقوزئوات بخویت، نئو دتبت نئو کلینیکی که ضارسته ککه دکتات ناطادار بکئوئو. هتروه ها به همان شصوتش نططر هاتوو نئوئویست و نارزووی (ئیشتیهای) خواردنت نئو و نئوئویست به باشی خواردن بخویت.

كارتي ضارةستري/معداليائي "Waran" -واران"

هههميشه بةلطةي وةطررتي ضارةستري ماريضان/واران لةطلل خوت هةلبطرة و دلنيايي لة نؤو بكة لة لة بئر ضاوداية و بة ناساني دةببرصت. نةططر توشوي أووداوصك ببيت، طرنطة كة كارمعداني تزيشي و تندرستي بة زويي بزائن كة تؤو بة دةرمانتي

ماريطان/واران ضارةستري دةكرصيت.

عقيدةي دكتور و كاروباري ددان

هتر كاتصك ضوويت بؤ لاي دكتور، دانساز، نةخوشخانه يان هتر ناوةندصكي ضارةستري كردن، دةبصت ناطاداريان بكةيتوة كة تؤو بة دةرمانتي ماريضان/واران ضارةستري دةكرصيت. هههميشه بئر لة نؤو هتر نةشتةطريكة (عمةلياتصك) بكرصيت نؤو كلينيكية كة "ماريطان/واران"ي بؤ نووسيويت ناطادار بكةرةوة.

سكثري و شير نيدان بة مةمك

نؤو سكثايت وة يان بة نيازي سكثابوونيت، نؤو هههميشه دةبصت ناطاداري دكتور ةكمت بكةيتوة. نابصت ماريضان/واران لة كاتي سكثايدا بكار بهصنرصت. نةططرصي لة قوناغي شير نصدان لة اصطية مةمكةرةوة دةتوانرصت بكار بهصنرصت ضونكة دةرمانكة لة اصطية شيري دابكةرةوة ناطو صرصةرةوة. بةلام لةطلل نؤو هتدا، دةبصت هههميشه أوو بة دكتور ةكمت بكةيت.

جووتبوون (سيكس)

ضارةستري بة ماريضان/واران كاريطريي لةستر ذباني سصكسي نية.

وةرزش و مةشكردن

ضارةستري بة ماريضان/واران نابصتة اصطر لة نةنجامداني وةرزش و مةشكردن. هترضاةدة دةبصت خوت لابدةيت لة نؤو وةرزشانتي بئر يةك كةوتني بةهصزي تصداية (خؤو بة يةكتر دا كصشان).

نؤو كهل

بة شصوةيةكي طشتي، ادةيةكي كمي نؤو كهل – بؤ نمونة يةك نرداخ شتراب لةطلل خواردندا – كاريطريي لةستر ضارةستريكةت نابصت. ادةيةكي زياتر يان خواردني نؤو كهل بة بئر دةوامي، دةتوانصت ببصتة هؤي زيادردني مةترسيي خوصنبةربوون.

جطرة

ئەتەرۇى جۇتەرەككشەن كارىطەرىيى لىسەر ضارەسەرىيى بە مارىطان/اران نىە، بەلام جۇتەرەككشەن كارىطەرىيى لىسەر خودى زىادكردى مەترسىيى مەيىنى خوصن ەقىە.

سەفەركردىن

ئەتەر بە نىازىت بۇ ماوۋىەكى زورتر سەفەر بۇ دەرەۋەيى ولات بىكەيت، ئەوا ماوۋىەكى زور بەر لىە ئەۋە تەيۋەندى بە دىكئورەكەتەۋە بىكە بۇ ئەۋەيى طفتوۇ لىسەر ضوئىەتى ضاودىرىكردى ضارەسەرىەكەت بىكەن. ئەۋەت لىە ياد نەضىت كە باصكى ئىسوىست لىە دەرمان لىطەلل خوت بىكەيت بۇ ئەۋەيى بەشى ەممو ماوۋەيى سەفەرەكەت بىكات. تىببىيى ئەۋە بىكە كە دەشسىت مارىطان/اران لىە ولاتەكانى تر بە خەستىيەكى تر و بە ناوى جىاوازى ترەۋە بفر وشرىست.